

Ný persónuverndarlöggjöf Réttindi einstaklinga

Kynningarfundur Persónuverndar
Akureyri, 31. október 2018



Þórður Sveinsson
skrifstofustjóri lögfræðisviðs Persónuverndar



PERSÓNU
VERND

Ný persónuverndarlöggjöf

- Lög nr. 90/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga
- Almenna persónuverndarreglugerðin, (ESB) 2016/679 (pvrgr.)
- Ýmsar helstu reglur löggjafarinnar
 - Vinnsla þarf að falla undir heimild, s.s. samþykki eða lögmæta hagsmuni sem veða þyngra en hagsmunir hins skráða (9. og 11. gr. laganna, 6. og 7. gr. pvrgr.)
 - Fullnægja þarf grunnkröfum um sanngirni og gagnsæi, skýran og málefnalegan tilgang, meðalhóf, áreiðanleika, afmarkaðan varðveislutíma og öryggi (6. gr. laganna, 5. gr. pvrgr.)
 - Réttindi hins skráða (III. kafli laganna, III. kafli pvrgr.)
- Meginreglur eldri löggjafar halda sér en einnig bætast við nýjar





Persónuvernd

Réttindi einstaklinga

Réttindi	Aukin réttindi	Ný réttindi	Ákvæði
Gagnsæi	X		12. gr.
Upplýsingaréttur	X		13. og 14. gr.
Aðgangsréttur	X		15. gr.
Leiðrétting og eyðing	X		16./17./19. gr.
Takmörkun vinnslu		X	18./19. gr.
Flutningsréttur		X	20. gr.
Andmælaréttur	X		1. mgr. 21. gr.
Andmælaréttur vegna beinnar markaðssetningar	X		2. mgr. 21. gr.
Sjálfvirk ákvarðanataka		X	22. gr.





Persónuvernd

Gagnsæi

12. gr. pvrgr.

- Upplýsa skal hinn skráða um tilhögun vinnslu, réttindi sín og hvernig hann geti neytt þeirra
- Form
 - Gagnort, skiljanlegt og aðgengilegt
 - Skýrt og einfalt mál
 - Skriflegt og/eða rafrænt
- Tímamörk
 - Án tafar, a.m.k. innan mánaðar
- Án endurgjalds
 - Þó ekki sé beiðni augljóslega tilefnislaus eða óhófleg
- Notkun staðlaðra táknmynda





Persónuvernd

Upplýsingaréttur

13. og 14. gr. pvrgr.

- *Upplýsingarétturinn* varðar þá fræðslu sem veita ber hinum skráða
 - Á við þegar upplýsinga er aflað hjá honum sjálfum
 - Á einnig við þegar upplýsinga er aflað frá öðrum
 - Þó ekki ef skýrt er mælt fyrir um öflun eða miðlun upplýsinga í lögum
- Bera að upplýsa áður en/um leið og vinnsla hefst





Persónuvernd

Efni fræðslu

Hvað þarf að upplýsa um?	Upplýsinga aflað frá hinum skráða sjálfum	Upplýsinga aflað frá öðrum
Heiti og samskiptaupplýsingar ábyrgðaraðila og persónuverndarfulltrúa	X	X
Tilgang vinnslu og heimild til vinnslu	X	X
Lögmæta hagsmuni (ef vinnsla byggir á þeirri heimild)	X	X
Tegundir persónuupplýsinga		X
Viðtakendur	X	X
Miðlun til þriðju landa og verndarráðstafanir	X	X
Varðveislutíma	X	X
Upplýsingar um réttindi einstaklinga	X	X
Afturköllun samþykkis, ef við á	X	X
Rétt til að leggja fram kvörtun hjá Persónuvernd	X	X
Hvaðan upplýsingar koma		X
Skyldu til að veita upplýsingar skv. lögum eða samningi	X	
Sjálfvirka ákvarðanatöku	X	X
Tímamörk	Við söfnun upplýsinga	Þegar fyrst er haft samband eða upplýsingar notaðar í fyrsta sinn





Persónuvernd

Aðgangsréttur

15. gr. pvrgr.

- Réttur hins skráða til að fá staðfestingu á því *hvort* unnið sé með upplýsingar um sig og réttur til *aðgangs* að persónuupplýsingunum
 - Eftir að vinnsla hefst
- Lágmarksupplýsingar sem þarf að veita:
 - Upplýsingar um tilgang vinnslu, viðtakendur, varðveislutíma, réttindi einstaklinga o.fl.
- Aðgangsréttur, ekki vitneskjuréttur
 - Afrit af þeim persónuupplýsingum sem unnið er með
 - Heimilt að innheimta hóflegt gjald ef farið er fram á fleiri en eitt eintak
 - Ath. upplýsingalög og stjórnarsýslulög sérlög gagnvart pvrgr.
- Skal ekki skerða réttindi og frelsi annarra





Persónuvernd

Réttur til leiðréttingar og eyðingar

16. gr. pvrgr.

- **Leiðrétting**
 - Á við um óareiðanlegar persónuupplýsingar
 - Án ótilhlýðilegrar tafar
 - Viðbótaryfirlýsing
- **Rétturinn til að gleymast** er mikilvægur en frá honum eru undantekningar
 - Vinnsla til að framfylgja lagaskyldu vegna verkefnis í þágu almannahagsmuna/við beitingu opinbers valds
 - Vinnsla vegna skjalavistunar (opinber skjalasöfn), vísinda- eða sagnfræðirannsóknna eða í tölfræðilegum tilgangi





Persónuvernd

Andmælaréttur

21. gr. pvrgr.

- Réttur hins skráða til andmæla vegna sérstakra aðstæðna sinna þegar vinnsla byggir á *almannahagsmunum* eða lögmætum hagsmunum
 - Ábyrgðaraðili þarf að sýna fram á mikilvægar lögmætar ástæður
- Andmæli ávallt heimil vegna beinnar markaðssetningar
- Nær til vinnslu vegna vísinda- og sagnfræði rannsókna og tölfræðivinnslu
 - nema vinnslan sé nauðsynleg vegna verks í þágu almannahagsmuna





Persónuvernd

Sjálfvirk ákvarðanataka, þ.m.t. gerð persónusniðs

22. gr. pvrg.

- Einstaklingar þurfa ekki að undirgangast sjálfvirka ákvörðun, þ.m.t. á grundvelli persónusniðs, *nema*
 - vegna *samningsgerðar*
 - ≠ Á þó ekki við um viðkvæmar persónuupplýsingar
 - til staðar sé *lagaheimild*
 - veitt sé yfirlýst *samþykki*
 - ≠ Lögmætir hagsmunir geta ekki verið grundvöllur sjálfvirkrar ákvarðanatöku
- Ákvörðun hefur réttaráhrif gagnvart einstaklingi
- Réttur til mannlegrar íhlutunar og til að láta skoðun sína í ljós





Persónuvernd

Takmarkanir

23. gr. pvrgr.

- Undantekningar gilda frá rétti hins skráða í tengslum við
 - þjóðaröryggi
 - landvarnir
 - almannaoöryggi
 - það að rannsaka og koma upp um refsiverð brot og saksókn vegna þeirra
 - almannahagsmuni
 - dómstóla
 - siðareglur lögverndaðra starfsgreina
 - beitingu opinbers valds
 - vernd hins skráða eða réttindi og frelsi annarra
 - einkaréttarlegar kröfur
- Ef lög takmarka réttindi hins skráða þurfa sértæk ákvæði um ýmis atriði að vera til staðar ef við á





postur@personuvernd.is
www.personuvernd.is

 @Personuvernd
#Persónuvernd #PV2018





Landsfundaröð Persónuverndar er styrkt af Evrópusambandinu - The European Union's Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020).

Efni kynningarfundarins er unnið af Persónuvernd sem ber fulla ábyrgð á því. Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins ber enga ábyrgð á notkun þeirra upplýsinga sem veittar eru á fundinum.

